

TRUEQUES

“TENGO UNA **PROPUESTA** PARA USTED” I TU?

Vicente Guallart

Nou arquitecte en cap de Barcelona

versus

Miguel Noguera
Bopbaa
NUG
Arquitectura G
Vivas Arquitectos
Francesc Ruiz
takk
H arquitectes
Pati Nuñez
Sala Ferusic
Equip Quaderns
Flores Prats
Re-cooperar
F451 arquitectura

Oriol Vilanova
Beth Galí
Anna i Eugeni Bach
Dpr barcelona
La Col
On-a
Ciudad idea
Taabó
Diagonal
vora arquitectura
Esther Rovira
La gula
Llorenç Bonet
AV62

Moderadors: Guillen Augé, David Bestué i Pol Esteve

21/07/2011 19:30h Sala Metroom Nou de Sant Francesc, 4

TRUEQUE BARCELONA

"Tengo una propuesta para usted"

Contador de 5 minuts per equip

TRUEQUES "tengo una propuesta para usted" i tú?

21.07 - 19:30h

Sala Metroom

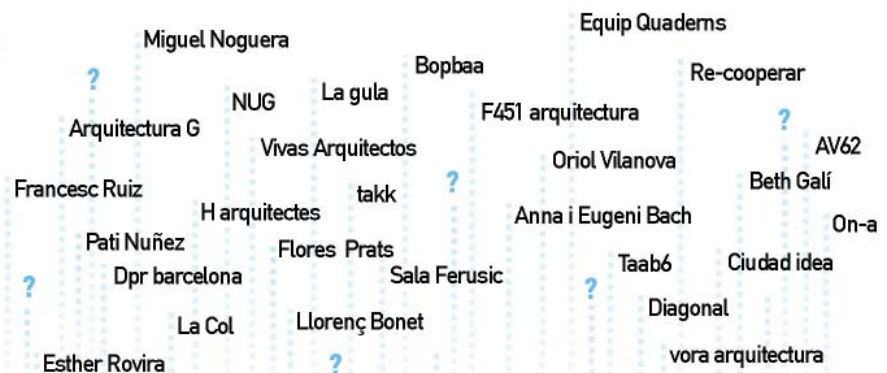
Nou de St.Francesc, 4 BCN

truequesbarcelona.wordpress.com

Vicente Guallart
nou arquitecte en cap de Barcelona

VS.

Moderadors:
Guillen Augé
David Bestué
Pol Esteve

TRUEQUE BARCELONA

TRUEQUE BARCELONA

Trueque Barcelona va ser un espai de trobada per generar un canal de comunicació i acció entre els joves professionals que treballen des de l'arquitectura i l'urbanisme i el nou equip d'urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona, i per permetre en aquest nou equip poder explicar amb més detall les línies de treball anunciades.

“tengo una propuesta para usted”

Aquest esdeveniment responia a la necessitat d'una participació oberta i igualitària en les decisions urbanes, amb la generació d'un debat (d'un trueque) que de forma dinàmica, parodiant un format televisiu, obrís el micròfon a un públic nombrós, encapçalat per joves equips de la ciutat, per proposar i debatre amb el nou gerent d'hàbitat urbà, Vicente Guallart, possibles estratègies i projectes per la ciutat de Barcelona.

Aquest document inclou el total de preguntes- porpostes presentades a Trueques Barcelona, tant les que van ser exposades en directe amb un temps màxim per equip de 5 minuts (algunes en format borrador) , com les que ens han fet arribar lliurement, que esperem puguin ser moltes més...

La implicació d'amplis sectors socials en els canvis econòmics, mediambientals i socials, que s'hauran de dur a terme els propers anys, i la necessitat d'extendre els catalitzadors pel canvi ja iniciats per nombrosos professionals i col.lectius han de propiciar una continuïtat en el diàleg iniciat entre la societat civil i l'Ajuntament. Acceptar i utilitzar la riquesa de la diversitat de punts de vista i camps de treball duts a terme des de i per Barcelona, pot permetre “crear” i “fer” ciutat desde la força d'un projecte compartit.

CorRe BCN

www.undoarq.com (Col.lectiu)

Plataforma de participació interdisciplinària i intergeneracional per a la captació i desenvolupament d'idees per la millora urbana de Barcelona.

CorRe és un espai per recolzar i fer visibles idees i propostes per a futures investigacions i accions al voltant de la ciutat. És a dir, aflorar i retenir el talent local per "crear" i "fer" ciutat.

CorRe és una plataforma que funciona com a receptor, captant idees des dels sectors més propers a l'arquitectura i urbanisme i posant-les en relació amb els agents més adients pel desenvolupament de cada tema.

CorRe optimitza les eines necessàries per als vincles entre els professionals de diferents disciplines i generacions pel projecte i construcció de ciutat, de la mà de la participació pública i privada. L'objectiu final del projecte és la formació de col.lectius vinculats a una proposta que funcionin com a catalitzador per a transformacions de grans realitats.

CorRe es centra en tres línies d'actuació:

A)- ALTAVEU BCN

Receptor de propostes al voltant de la ciutat. Es proposen diferents espais de difusió i intercanvi d'idees i experiències per al debat i proposta de les necessitats / oportunitats urbanes actuals a Barcelona. L'exposició pública servirà per a crear una eina de comunicació entre els participants, possibles inversors del sector privat, les institucions i els ciutadans.

B)- TALLER BCN

Creació de taules i tallers de treball interdisciplinària per al desenvolupament de les propostes plantejades en espais oberts a l'experimentació. Es planteja la participació activa d'escoles i universitats per a la investigació de la proposta a desenvolupar. Exemples:

1 . Habitable: Accés a l'habitatge assequible i reutilització del parc immobiliari buit.

Estratègies: Masoveria urbana, canvis d'ús, autoconstrucció,... / (La Caixa i PAH)

2 . Densa: Densificació i introducció d'activitats productives a la ciutat difusa

Estratègies: Pluguins Co-Lectius, Re-Definit Carrers,... / (Àrea Metropolitana Barcelona i UOC)

3 . Accessible: Disminució de la mobilitat obligada de l'Àrea Metropolitana

Estratègies: Metrobicing, Tele-treball d'administratiu,... / (Foment del treball i TMB)

4 . Verda: Connexió del perímetre de Collserola amb els corredors verds metropolitans

Estratègies: Accessos, Re-naturacions, Telefèrics Jumbo,... / (Consorci Parc Collserola i APTP)

5 . Eficient: Incitar la proliferació de generadors energètics i reutilització propera de residus

Estratègies: Cobertes productives, Permacultura urbana,... / (Foment del treball i UPC)

6 . Pública: Dinamització i nous usos dels espais col.lectius mitjançant la participació social

Estratègies: Urbanisme efímer, processos participatius,... / (Fundació Tot Raval i CCCB)

7 . Atractora: Creativitat cultural i innovació tecnològica com a element atractor de Barcelona

Estratègies: Garatges Urbans, Museu Sagrada Família,... / (Consell de les Arts i FAD)

C)- XARXA BCN

Generar una xarxa de col.laboradors interdisciplinària liderada per arquitectes que permetin dur a terme propostes o projectes plantejats amb la creació de col.lectius que treballen conjuntament durant un temps determinat en propostes de ciutat. Arquitectes joves Barcelona:

AV62

www.av62arquitectos.com (Victoria Garriga, Toño Foraster)

Los perfiles específicos son muy útiles cuando las estructuras sociales y económicas están consolidadas y funcionando con método, pero en momentos de incertidumbre y redefinición como el nuestro los perfiles profesionales creativos, de formación y mirada poliédrica son imprescindibles.

Los arquitectos, en base a una formación transversal poco específica, podemos leer los territorios físicos y sociales de una forma peculiar que creemos valiosas en momentos como el nuestro.

Sin embargo nuestra profesión y nuestra formación pierden su sentido cuando se desvinculan del pensamiento y se instalan al final de los procesos intentando dar una respuesta concreta a una ecuación muy simplificada planteada por otros.

Sería deseable verificar la definición colectiva de palabras como innovación. Creatividad y eficacia no son conceptos dicotómicos, pero quizás se tendría que explicar que la ecuación urbana tiene muchas variables e incógnitas vinculadas, entre otras cosas, a la vida de las personas y que su resolución no es algo estrictamente numérico y mucho menos asociado a un beneficio económico tangible y cortoplacista.

¿Qué entienden políticos por creatividad o innovación urbana cuando las normativas, los criterios de adjudicación de concursos, los plazos, los jurados, etc...cada vez dejan menos espacio a la creación, al pensamiento, al debate y en definitiva a la vida?.La “eficacia” del gestor nunca fue una respuesta válida, mucho menos ahora a la vista de los resultados.

¿No cree que una asociación demasiado explícita entre Arquitectura, Innovación, Ciencia y Tecnología margina del debate arquitectónico a las disciplinas humanísticas –antropología, estética, etc...-, siendo estas parte fundamental y diferencial de la mirada del arquitecto sobre la ciudad, las personas y las cosas.

¿Qué ha pasado en Barcelona para que como profesión nos hayamos auto-relegado a lo más irrelevante del final de los procesos y sin embargo asumamos y la sociedad nos achaque la responsabilidad del fracaso de un sistema del que no somos artífices? Se nos puede tachar de pasivos, pero también de haber tenido confianza en un sistema que está haciendo aguas.

¿Alguno de los autores reales del proyecto fallido es capaz de identificarse o de asumir cierto grado de responsabilidad?

¿Qué papel cree que deberán o podrán jugar los arquitectos en el incierto contexto actual?

Arquitectura G

www.arquitectura-g.com (Jonathan Arbrat, Jordi Ayala, Igor Urdampieta, Aitor Fuentes)

Contexto:

-Densidad deshabitada. En Barcelona hay gran cantidad de edificios, principalmente con uso de vivienda, que están vacíos y a la venta. Barcelona presume de ser una ciudad densa y compacta, pero estos edificios no constituyen otra cosa que densidad construida, pero no habitada.

-Desplazamientos a la periferia. Un centro corporativo y turístico. La vivienda es económicamente inaccesible, por lo que fuerza a la gente a desplazarse a la periferia. Las zonas periféricas carecen en general de un sistema de comercio y equipamientos que haga que estén vivas, y normalmente se convierten en barrios dormitorio. Esta situación fomenta gran cantidad de desplazamientos diarios que son insostenibles. El centro se convierte en sede corporativa y escaparate turístico, perdiendo vida.

-Modelos de vivienda obsoletos. El mercado inmobiliario ofrece modelos de vivienda obsoletos, jerárquicos, rígidos y que se alejan de las necesidades reales de los distintos tipos de agrupaciones familiares existentes.

Análisis:

-Elaborar un Mapa de todos los edificios vacíos que hay en la ciudad, relacionándolos con equipamientos colindantes, espacios vacíos, planes urbanísticos vigentes, contexto socio-económico del barrio en el que se ubican etc, que ayude a evidenciar y medir la situación, así como a identificar áreas de oportunidad, alejándose de intereses estrictamente inmobiliarios.

Acción:

-Qué: Rehabilitar edificios vacíos para dotarlos de vivienda asequible.

-Quién: Promotores públicos y también privados.

-Cómo: Mediante ayudas a promotores (vivienda concertada), alianzas con entidades bancarias que ahora mismo son los actores en el sector. Estas operaciones deben tener la capacidad de devolver el interés, aportar valor a las edificaciones obsoletas, que con el contexto y condiciones actuales no tienen viabilidad. Debería plantearse con cierta libertad normativa, aplicando normativa positiva. Ahora la administración cae en su propia trampa, cuando aplica la normativa a las viviendas que promueve. Debería desarrollarse una regulación específica que no esté solo enfocada a garantizar que los especuladores al construir cumplan con unos mínimos, sino también para facilitar nuevas propuestas para nuevas formas de habitar más cercanas a las necesidades actuales. Una regulación que provoque y premie un buen resultado, la investigación en nuevas tipologías de vivienda. Se prioriza la rehabilitación frente al derribo, siempre con criterios de sostenibilidad, industrialización y eficiencia energética, y buscando flexibilizar la unidad habitacional y repensar los modos de agrupación, dando prioridad a modelos abiertos, experimentales y exportables.

La Col

www.lacol.org (Col.lectiu)

El test de can Batlló

. El Pla de Transformació de Can Batlló ha estat sempre condicionat per la voluntat de la Immobiliària Gaudir i els seus propietaris. I el resultat d'aquesta situació han estat 35 anys d'espera. Creu lògic que l'Ajuntament deixi en mans del sector privat la transformació d'un recinte de 9ha tant important per la ciutat?

. El projecte vigent per a Can Batlló va ser concebut en el context de l'anomenada bombolla immobiliària. Amb la situació socioeconòmica actual la proposta ha quedat obsoleta i el procés està més aturat que mai. Creu que en l'actualitat la ciutat demana nous processos de transformació més pausats i estructurats en fases?

. Can Batlló manté avui en dia activitat industrial i de producció mentre que la proposta actual de l'ajuntament només contempla vivenda i equipaments. Pensa mantenir aquesta petita indústria neta propera als barris residents de la ciutat?

. El projecte actual, avalat per l'ajuntament, preveu l'enderroc de diverses naus de recinte sense haver fet cap estudi patrimonial previ. Creu que s'haurien de dur a terme estudis exhaustius del nostre patrimoni arquitectònic amb la finalitat de mantenir-lo al màxim en una aposta per la reutilització i la sostenibilitat versus la tabula rasa i la nova contrucció?

. L'Ajuntament té en propietat diverses naus del recinte de Can Batlló des de fa uns mesos, tot i això no ha estat capaç d'engegar-hi cap projecte. En canvi, gràcies a una cessió d'ús, en 1 mes el veïns han "construït" una biblioteca popular, un espai escènic i diferents espais de trobada pels col·lectius del barri. Veient els pocs recursos de les administracions actualment, pensa donar suport a projectes autogestionats per part de veïns i ciutadans?

Dpr Barcelona

www.dpr-barcelona.com (Ethel Baraona, Cesar Reyes)

1. Contexto: Esta crisis ha revelado un exceso de capacidad instalada en muchos mercados, pero de forma especial en la industria de servicios financieros y, dentro de ella, en la banca.

En la reciente reunión entre el Gobierno de España y la Cúpula Empresarial, se establecieron nuevas regulaciones que han obligado a las empresas bancarias a tomar decisiones de ajuste de capacidad (menos oficinas, menos plantillas, menos costes) y buscar dimensiones adecuadas al nuevo entorno.

Estos procesos de fusión y reestructuración de Cajas, se traducen en una infraestructura de oficinas mayor que las dimensiones necesarias para desarrollar su actividad.

Son más de 100 bancos, 45 cajas de ahorro y más de 80 cooperativas de crédito las que integran el censo de oferentes de servicios bancarios en una economía que no volverá a crecer en muchos años al ritmo de los últimos 12 que concluyeron en 2007. La opción convencional sería esperar que dichos espacios sean absorbidos por el mercado inmobiliario, mediante transacciones de compra o alquiler. Sin embargo, creemos que existe una positiva opción intermedia:

2. Propuesta: La propuesta consiste en promover la creación y gestión a nivel de distritos de una red de nodos temporales de actividad ciudadana [económica, cultural, educación, innovación] que se instalarán en las antiguas oficinas de bancos y cajas de ahorro, que han quedado ociosas. Estos espacios poseen la infraestructura y las conexiones a los servicios básicos necesarios (agua, luz, teléfono, banda ancha) para el inicio de una nueva actividad productiva, además se encuentran uniformemente distribuidos dentro de los núcleos de población.

El uso intermedio o de transición de estos espacios podría consolidarse y adaptarse volviendo al mercado inmobiliario a medida que las condiciones económicas sean propicias. Los ciudadanos los relacionan a actividades de servicios financieros y en cierto sentido seguirían siendo pequeños motores económicos, pero también símbolo de una economía de escala local y relacional que genere conexiones productivas a pie de ciudadano.

Las actividades a potenciar serán de apoyo a proyectos de economía local, cultural, educación, bancos de intercambio de tiempo, innovación y nuevas tecnologías; evitando la proliferación de comercio al menudeo de productos de baja calidad.

Las intervenciones primarán la adaptabilidad del local y la previsión de dejarlo en condiciones adecuadas para el inicio de cualquier actividad.

Actores: Cajas de Ahorro: Asumirán durante un período y un monto a determinar el alquiler del local y una retribución al emprendedor como apoyo al inicio de su actividad.

Ayuntamiento: Punto de enlace banca-emprendedores. Selección de propuestas y apoyo a la gestión a nivel distritos. Emprendedores: Propuesta y desarrollo de actividad productiva. Gastos de mantenimiento de servicios.

Beneficios para:

Cajas de Ahorro: Fortalecimiento de su imagen y conexión emocional con la ciudadanía. Los gastos de alquiler de local y pago a emprendedores, podrían desgravar tributariamente sobre la base de sus beneficios económicos.

Ayuntamiento: Mantenimiento de nodos de producción económica, cultural y fortalecimiento del tejido social. Proyección al exterior de nuevos modelos de desarrollo urbano.

Emprendedores: Facilitar su incorporación dentro del tejido productivo de la ciudad.

Arquitectos: Actividad creativo-productiva en tiempos de escasez.

Bopbaa

www.bopbaa.com (Josep Bohigas, Iñaki Baquero, Francesc Pla)

Fa quasi deu anys varem començar a col·laborar amb Salvador Rueda i Barcelona Ecologia en el projecte de les macro-illes. Al nostre parer, una de les propostes més suggerents i renovadores dels últims anys sobre la ciutat. En aquell moment, es tenia la intenció d'aprofitar el Fòrum i la trama eixample del Poble Nou per encadenar del Parc de la Ciutadella al de Diagonal Mar una franja de tres illes d'amplada. La decisió, a banda de produir un reguitzell de grans illes on tastar el invent sobre un univers prou variat de tipologies i usos existents, introduïa la transformació dels dos nous eixos transversals implicats provocant dos grans bulevards temàtics per on no hi circulaven vehicles. Varem suggerir que un es destinés a activitats relacionades amb l'oci amb un zoo dispers i l'altre, més allunyat de la platja, per l'agricultura urbana. La proposta va ser rebutjada per l'Ajuntament. De la proposta Rueda hem conegut versions fragmentades aplicades al barri de Gràcia o al Born i poc més.

Quin paper vols que tingui la proposta Rueda dins Barcelona?

Les transformacions temporals provocades per un cert urbanisme efímer sobre l'espai públic, com ara tancar el Paral·lel per una fira del teatre, i que incideixen en que l'activitat social, el software de la ciutat, sigui l'element principal de prova, seran per tu un laboratori des d'on repensar la ciutat?

Vivas Arquitectos

www.vivasarquitectos.com (Cristian Vivas, Cesar Vivas)

Entendemos el área metropolitana de Barcelona como una ciudad compuesta a base de muchos fragmentos urbanos dispersos en el territorio metropolitano y regional, interconectados entre sí.

Podríamos hablar de un nuevo modelo urbano basado no en su arquitectura sino en su naturaleza, es decir, basado en una matriz de espacios libres biodiversos que conectan los diferentes fragmentos urbanizados y confieren la identidad al territorio.

¿Es necesario seguir abriendo Barcelona al mar? ¿No deberían centrarse los esfuerzos en cohesionar la matriz ecológica y potenciar la relación con los espacios interiores trabajando sobre los límites entre ciudad y territorio de manera que Barcelona deje de dar la espalda a Collserola?

Casos como Sant Feliu de Llobregat, Molins de Rei, El Papiol , Sant Boi, Ciutat Cooperativa/ Colonia Guell y muchos otros son claros ejemplos que deberían analizarse debido al alto grado de antropización de sus espacios libres, especialmente en las rieras.

¿En el ámbito de la planificación territorial, cuales son los principales planes y proyectos previstos dentro del Área Metropolitana?

Proponemos crear un grupo de trabajo para analizar los espacios perimetrales del área metropolitana de Barcelona para trabajar sobre la recuperación ambiental y paisajística de los espacios de interacción entre el suelo urbano y el suelo no urbano.

NUG

www.anugarch.com (Amdeu Santacana, Umberto Viotto)

La aparente consolidación urbana como oportunidad de regeneración invisible pero altamente eficaz. La in-visibility, el anti-glamour, la no-publicidad, como método inexorable de creación de estructuras de enlace. Herramientas de vaciado, mutación programática, ondas electromagnéticas, como material de transformación urbana. (transfusiones de sangre).

vora arquitectura

www.vora-arquitectura.com (Pere Buil, Toni Riba, Jordi Fornells)

Ens interessa la reconexió de la ciutat amb la seva memòria, perquè es reconegui millor a ella mateixa. No parlem des d'una actitud historicista. Transformació urbana des de la continuïtat i el reaprofitament. Poblenou com a oportunitat perduda. Planejament ha fomentat l'enderroc i substitució. Augment d'edificabilitat. Especulació. Pèrdua d'identitat i periferització.

Patrimoni industrial (algunes peces escollides) "museïtzat" (momificat). Intervencions singulars (equipaments, promoció pública) i no des d'una estratègia de reciclatge. Excepcions puntuals: Lofts Vapor Lluï, Illa Razzmatazz, IAAC, Habitatges Passatge del Sucre, Palo Alto).

Entenem que en podríem extreure lliçons per a altres oportunitats que algunes zones de la ciutat encara poden tenir. No valdria la pena un planejament que "ajudés" a reciclar les preexistències (independentment del seu valor històric-arquitectònic), que fes viable econòmicament el re-ús, que no fomentés l'enderroc i substitució? Que no obligués a l'excepcionalitat i l'historicisme per a salvar peces singulars? Que permetés barreja de programes i usos? Com es podria vehicular?

Ciutat més connectada en continuïtat: New York Meatpacking District, Brooklyn... especial, amb identitat, i generant futur. Algunes oportunitats: zona port (la vostra aposta de nova reflexió urbana): magatzems reaprofitables, Can Batlló (potentíssim i de gran dimensió, seria pena que acabés sent tot equipaments públics), La Clota (per no caure només en lo industrial...)

Ciudadidea

www.laciudadidea.com (Miguel Cuellas, Adrian Vickery, Aarti Chandrasekhar, Diogo Pires)

1. "REGENERAR BARCELONA": ¿Qué es lo que se ha degenerado en la ciudad y cuáles son las vías de regeneración que proponen a estas deficiencias?
2. "LA CIUDAD IDEA": Ciudad basada en la jerarquización viaria (vías motorizadas + vías peatonales) para resolver problemas de contaminación (acústica y aire), escasez de espacio público en el ensanche (1,4 m²/hab) y unidad social de los barrios. Temas a tratar: súper-manzanas (nueva unidad vecinal) y transporte público ortogonal en superficie.

ON-A

www.on-a.es.com (Eduardo Gutiérrez, Jordi Fernández)

Una ciudad que aporta nuevos modelos de habitabilidad del espacio público y privado, que sabe las necesidades REALES de las personas que la habitan, que es consciente de todo ello y por consiguiente PROCESA, cambia su lenguaje de PROGRAMACIÓN y ACTÚA en función de la gente y no en función de las decisiones políticas del momento. Una ciudad pensada por y para el hombre que la habita, y no por un grupo de poder que normalmente toma las decisiones, para la duración de sus 4 años lectivos, con metodologías urbanísticas del ya pasado movimiento moderno. Una ciudad como una gran BASE DE DATOS que se autogestione y se autotransforme con la propia inercia de los INPUTS de los ciudadanos en TIEMPO REAL, como nuestra sociedad actual.

Esther Rovira

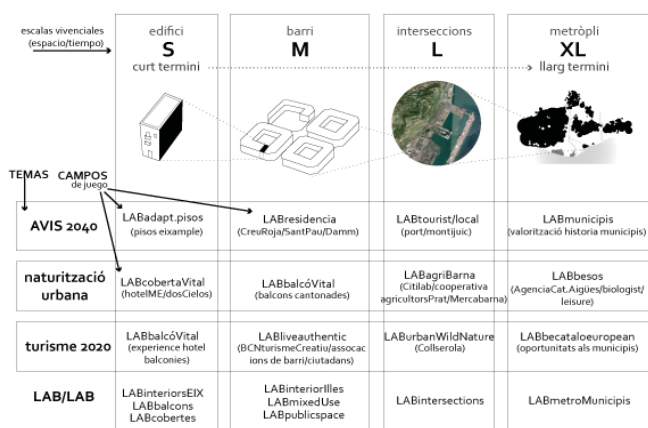
www.esterrovira.com

El panorama actual es ple de oportunitats i reptes a solucionar.

Les recerques realitzades al llarg d'aquest últim any resumeixen aquest panorama barceloní en quatre fets. Per una banda, les ciutats contemporànies són metròpolis que organitzen regions. En el cas de Catalunya, 4 de cada 6 catalans viu a l'àrea metropolitana barcelonina (1). D'altra banda, la ciutat ha esdevingut víctima del seu propi èxit creant un dels primers models de ciutat celebrity; una ciutat contradictòria i dual amb una imatge que atrau, però que no es capaç de suplir les necessitats dels seus ciutadans (1). Altre fets d'escala mundial també afecten la nostra ciutat. Primer, la realitat informacional global que vivim ha transformat la senzilla experiència humana en una complexa dualitat experiencial entre l'autenticitat social catalana i la fugacitat de la societat de la informació (2). Aquest fet també causa el nou nivell de competitivitat global de les ciutats i dels ciutadans. Les ciutats han de ser capaces de competir en un marc d'exigències globals per tal de sobreviure dins la nova realitat. Aquest fet afecta als ciutadans i al talent com a valor afegit de la pròpia ciutat; per tan la ciutat ha de generar talent i ser capaç d'oferir oportunitats. Bon exemple d'aquesta realitat és el món de la creativitat, el disseny i l'arquitectura que respon a una dinàmica contradictòria. Per una banda, les escoles de disseny de Barcelona generen un talent experimental, mentre que per l'altra les institucions i altres posicions de poder gestionants del talent creatiu tenen tendències més conservadores (3).

Aquesta proposta es basa en revitalitzar la Barcelona Metròpolis mitjançant la investigació de les accions humanes bàsiques (living, working leisure) en la realitat complexa i dual que experimentem entre l'autenticitat dels llocs i la fugacitat dels fluxes informacionals en totes les escales vivencials de la metròpoli (4). El mètode que es proposa per assolir aquest objectiu l'anomenarem: DAPA. Dapejar significa: Detectar, Analitzar, Proposar i Actuar. Detectar els grans temes a solucionar en un futur proper i els camps de joc del present immediat. Això suposa visualitzar les situacions problemàtiques presents com oportunitats per indagar en solucions futures que necessitem. D'aquesta detecció es responsable el Govern tot i que s'ha de fer conjuntament amb els ciutadans. Seguidament, Analitzar la realitat actual complexa i dual amb sociòlegs, antropòlegs i biòlegs. Finalment, Proposar i Actuar experimentant mitjançant l'assaig/error i a través de les escoles i el talent de la ciutat. En aquesta fase final el Govern ha de ser eficient, eliminant burocràcies, normatives i facilitant processos transparents i lliures per tal de crear processos de recerca socio-espacial en la realitat de la ciutat.

Finalment es proposa un esquema-malla per assolir els compromisos específics amb totes les escales vivencials de la ciutat. També es proposen certs temes i camps de joc específics que com a ciutadana em preocupen. L'esquema-malla es un punt de partida per proposar i establir objectius de futur solucionant el present mitjançant la experimentació (5).

Escala S (edifici):

LAB balcons: els balcons són utilitzats com a trasters; es possible convertir-lo en un espai vital des de l'ús, la climatologia, la naturalització i l'estètica? (façana cantonada dos de maig/industria)

LAB espais comuns: poden els espais comuns dels edificis vitalitzar el barri sent galeries d'Art independents? (edifici dos de maig/industria)

LAB interiors: es poden adaptar els pisos de gran format en segregacions de lloguer adaptable mitjançant una solució industrialitzada? (Eixample)

LAB cobertes: coberta com a espai d'agricultura? (hotelME+2cielos)

Escala M (barri):

LAB residència: es pot revitalitzar un barri i una residència d'avis amb propostes d'equipaments mixtes? (centre de dia+guarderia+iaies fent barri)

LAB illes: pot la super illa afegir vitalitat al barri?

Escala L (interseccions):

LAB port: podem connectar Port/Barceloneta/Ciudadella amb telefèric públic i residències temporals per intercanviar experiències de turisme empresarial amb altres ciutats europees? (50% del turisme es empresarial)

LAB collserola: pot Collserola ser el pulmó vital de la metròpoli tan experiencial com natural?

Escala XL (interseccions):

LAB municipis: com donem valor als municipis per crear un territori complet, heterogeni amb gran qualitat de vida?

H arquitectes

www.harquitectes.com (David Lorente, Josep Ricard, Xavier Ros, Roger Tudó)

La pregunta fa referència a un dels tres pilars que, segons V.Guallart, marcaran l'urbanisme del futur: les tecnologies de la informació* –els altres dos pilars són l'urbanisme 'clàssic' i el medi ambient-. Com s'imagina les ciutats d'aquí 5.000 dies** (15 anys), 'modificades' (o afectades) per aquest (nou) vector 'tecno-social'? I quin és el 'nou' paper dels arquitectes en aquestes 'noves' ciutats?

També voldria posar sobre la taula el tema de la formació canònica que estan rebent els (milers de) futurs arquitectes a les escoles d'arquitectura avui –model docent que s'arrossega des de fa 30 anys com a mínim.

Avui, a Catalunya hi ha (només) 1 concurs d'arquitectura en marxa: la reforma de l'Oficina de Correus de Barberà del Vallès (PEC=130.000€) –en referència a la feina que, fins ara hem fet els arquitectes (del passat?)-

*sempre parla de l'efecte de les tecnologies de la informació i estaria bé que concretés com creu que afectaran l'àmbit urbà... és bastant imaginable l'afecte que tindran –i ja estan tenint- en les persones individualment, però a mi –que estic molt posat en l'arquitectura, evidentment, però també en el món d'internet em costa imaginar o predir com es barrejaran ambdues coses afectant les ciutats i la seva configuració...

** el terme 5.000 dies l'he tret d'una conferència d'un guru de les noves tecnologies, [Kevin Kelly](http://www.youtube.com/watch?v=yDYCf4ONh5M), sobre com serà la xarxa d'aquí 5.000 dies; dura 20 minutets i és força interessant:
<http://www.youtube.com/watch?v=yDYCf4ONh5M>

La gula

www.lagula.to (Antonio Alonso, Manel Morante, Marc Zaballa, Martín Ezquerro, Ignacio López)

01. La nostra proposta/pregunta rondaria entorn al tema de la marca “espai públic Barcelona”. Al voltant de quins han estat fins a aquest moment les polítiques de la ciutat i com en certa manera, malgrat, o potser per, el seu èxit evident, s’han transformat en una mena de corse (tot i que en català del corse se’n digui cotilla). Lateralment, entorn a barreges d’usos, públic-privat, llibres blancs i nivells, fins i tot, de negociació.

02. Sobre la marca “espai públic Barcelona”. El desenvolupament de l’espai públic a Barcelona s’ha considerat modèlic els últims anys. Amb l’arribada del primer consistori democràtic es proposa una nova visió, deslligada de certs convencionalismes programàtics, de l’espai públic. A data d’avui qualsevol proposta s’ha de sotmetre a una sèrie de condicionants aportats per diferents àmbits municipals, llibres blancs, llistats de models etc. que busquen una certa “unitat d’estil” i d’ordenació de programes. Són controlats tant els materials dels projectes com les relacions que es poden establir entre els diferents participants de l’espai públic. S’estableix, en certa manera, un marc (per no tornar a fer servir la paraula cotilla) que delimita noves maneres d’entendre l’espai públic, noves maneres de fer-lo servir i de participar al seu ús, desenvolupament i ideació.

03. La pregunta. Quina serà la posició del nou consistori sobre aquestes polítiques i quines són les noves estratègies que voleu posar en pràctica? El ponent proposava en un moment de la conversa, no només parlar d’espai públic sinó també de dotar-nos d’un ús social de l’espai. Podríem arribar a plantejar, per exemple, una visió més àmplia de l’espai públic que impliqués l’aprofitament social de les cobertes dels nous edificis? què hem de fer amb les cobertes dels edificis públics de Barcelona, en potencia un dels seus millors espais, a data d’avui abandonats molt freqüentment a les instal·lacions? podrien arribar a ser espais públics o espais d’ús públic o d’ús social, amb un us a adaptar en funció de les seves condicions de superfícies, accessibilitat, etc?

04. I com a resposta al repte presentat pel ponent “feu un dossier d’aquest tema”, en això estem.

Oriol Vilanova

www.oriol-vilanova.com (Oriol Vilanova)

El Canòdrom, un edifici històric on s'ha fet una inversió de restauració de 4,5 milions d'euros i falta només una cinquena part. Sembla que tant el Regidor de cultura Jaume Ciurana com el conseller Ferran Mascarell no els hi agrada l'edifici. Defensaràs l'edifici com a Centre d'Art? T'agrada? Té sentit per a tu tenir una ruina més?

Dins de la ficció, o no, què enderroqueries?

Equip Quaderns

www.quaderns.coac.net (Guillermo López, Jose Zabala, Mario Ballesteros)

Posibilidad de intervención, en la línea de Oriol Vilanova y Canódromo, pero haciendo referencia a un marco más amplio. Entiendo que el planteamiento de Oriol se acerca del tipo de actividad y la gestión cultural, o simplemente sobre el interrogante del estado de la cuestión. Por nuestra parte podríamos comentar algo desde el punto de vista del valor y posibilidades de este edificio y de otros lugares asimilables que permitieran revitalizar zonas sin partir de premisas maximalistas. Canódromo, Glorias. En el caso de las zonas estratégicas de desarrollo, ¿en qué medida van a tener continuidad? ¿se apostará por generar valor regenerando?

Por otra parte, también nos interesa comentar el tipo de posicionamiento político en relación a la arquitectura que ha de tener el arquitecto en jefe de Barcelona (también relación con la carrera e incluso personalidad de Vicente), sobre todo para favorecer una línea contundente y que seguramente ha de separarse de la noción de arquitecto en jefe de otras épocas. En este sentido (política) reclamamos un papel relevante de la arquitectura alejado de la definición (demodé) de espacio público o privado en relación con la ciudad y más una actitud de confrontación (e incluso independencia) de lo edificado respecto al vacío del espacio urbano.

Taab 6

www.taab6.com (Raquel Colacio, Ivan Llach)

El model bcn ha estat un model exemplar en termes de regeneració física dels centres urbans, però mancat en ocasions de l'anàlisi del teixit social que ha provocat el deslligament del sentiment identitari dels seus habitants amb el lloc (Bon Pastor, la Clota, la Barceloneta...) i en conseqüència la fragmentació/conflicte social. ¿Es planteja des de l'Ajuntament eines i/o paràmetres que reconeguin la realitat social del lloc i la incorporin en les estratègies d'intervenció urbana?

Revista Diagonal

www.revistadiagonal.com (Ricard Gratacòs, Carles Bàrcena, Roger Blasco)

- Vostè defineix les noves estratègies urbanes amb un concepte general: hàbitat urbà que combina urbanisme, mediambient i tecnologies de la informació. Com es materialitza la relació entre tecnologies de la informació i l'urbanisme?
- Què té pensat fer amb el seu despatx professional mentre sigui arquitecte en cap de l'Ajuntament?
- Pensa donar continuïtat a algunes de les polítiques urbanístiques endegades pels equips anteriors?

Sala Ferusic

www.salaferusic.com (Carles Sala, Relja Ferusic)

1/ Hi haurà un intercanvi de coneixement entre l'IAAC i l'Ajuntament de Barcelona? L'IAAC servirà com a laboratori d'investigació per a l'Ajuntament de Barcelona? O bé l'Ajuntament serà un FabLab de l'IAAC?

2/ Quin paper preveu que jugui l'espai públic físic, tan característic de la ciutat de Barcelona, enfront l'espai públic 2.0, de les xarxes socials?

F451 arquitectura

www.f451arquitectura.com (Santi Ibarra, Toni Montes, Lluís Ortega, Xavier Osatre, Esther Segura)

Aprovechar la crisis para reposicionar a Barcelona como laboratorio de ideas urbanas. ¿consideras que el ayuntamiento tiene que liderar y/o promover nuevos entornos de investigación?

Re-cooperar

www.recooperar.blogspot.com (Col.lectiu)

Que entén pel disseny col.lectiu de l'espai públic?

Anna i Eugeni Bach

Cal reutilitzar tant els elements urbans com el talent humà en les noves polítiques urbanes de Barcelona

Anoche iluminación arquitectónica

www.anoche.eu

Estudiar la possibilitat de que Barcelona disposi d'un pla director d'iluminació, que no estigui tan sols basat el redirigir el sistema cap a un de menor consum i manteniment, sinó que també es preocupi dels usuaris de la ciutat, mes enllà de la normativa.

Entenem la complexitat d'una ciutat com Barcelona, i és justament per això, que ens imaginem que aquest pla s'hauria d'estudiar districte per districte. La realitat de cada districte es podria traduir a un tipus de llum diferent.

De la mateixa manera es podria crear un patró de llum per a carrers on hi ha circulació de vehicles, carrers semi-peatonals, carrers peatonals...

Tenen previst crear un pla director d'iluminació urbana que vagi més enllà de l'estalvi energètic i el millor manteniment, posant com a prioritat en el programa la interacció amb l'usuari?

Rahola Vidal arquitectes

www.raholavidal.com

Sociològicament l'ocupació dels habitatges ha sofert una transformació radical. Els habitatges amb un programa familiar ortodox no arriben al 50% a Catalunya per sota a la ciutat de Barcelona. Si a tot això afegim un futur enormement canviant i incert, tenim que admetre que aquesta nova societat necessita definir de forma immediata i radical els nous continguts de l'hàbitat. Però l'habitatge està limitat per varis factors que no permeten la seva evolució: les regles del mercat, una normativa coercitiva i desfassada que limita la innovació, la poca evolució de la construcció, les polítiques de sòl. Creiem en un nou model d'habitatge innovador, sostenible, que valori la qualitat espacial i adaptat a la diversitat ciutadana. Barcelona ha d'estar al capdavant de la renovació de l'habitatge, com en el seu moment ho va estar en l'espai urbà.

I això només és possible des d'un ampli compromís on estiguin involucrats tant les administracions públiques com les promotores privades, els constructors, els diferents professionals implicats amb l'arquitectura i, com no, la mateixa societat civil. És el moment de l'acció, de buscar solucions constructives i pràctiques perquè no quedin en simple especulació. Solucions que tinguin tant impacte en l'espai intern com en el espai urbà.

Que ajudin a posar en ordre i modificar l'enorme quantitat de normatives i que en definitiva tinguin en compte les noves necessitats d'una societat que està en constant evolució. Quina serà l'estratègia per afrontar aquest canvi? I en quines línies o solucions estan treballant?

AiB

www.aib.cat

Podem pensar Barcelona en termes d'arquitectura sistèmica?

Barcelona es pot projectar a través d'una visió sistèmica que compatibilitzi l'alt valor afegit de les operacions icòniques i singulars amb la lògica sistemàtica de les operacions genèriques de manteniment de l'espai, els serveis, i el paisatge urbà.

Darrerament, la intervenció arquitectònica a Barcelona s'ha pensat des de dues òptiques diferenciades i fins i tot contraposades: d'una banda les intervencions icòniques de suposat alt valor afegit, i d'altra banda les intervencions genèriques orientades al manteniment i la millora generals.

Les operacions icòniques es basen en un alt grau de presència urbana. Aquestes intervencions tendeixen a situar-se en línies de tensió o en punts nodals amb una certa significació en la morfologia urbana, actuant com a elements de referència i orientació, i significat la ciutat utilitzant-la com una mena de teló de fons.

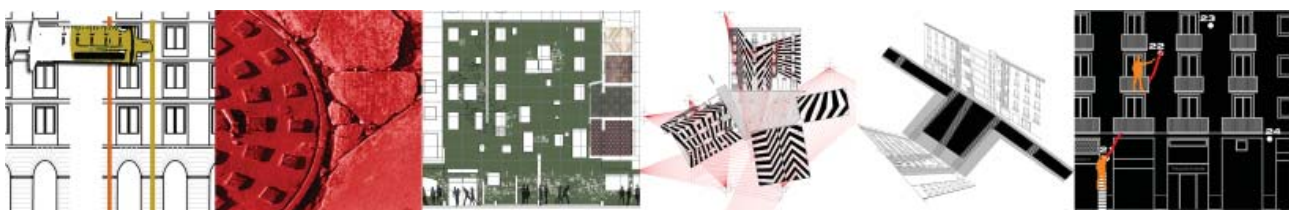
Aquestes operacions són certament útils per visibilitzar i capitalitzar, tant de cara endins com de cara enfora, el replantejament constant que la ciutat fa de si mateixa. Són intervencions puntuals, necessàriament úniques i amb certa aura d'irreproductibilitat, el principal rol urbà de les quals, més enllà de les seves qualitats arquitectòniques intrínseques, és el seu eventual caràcter catalitzador de nous usos o noves imatges de la ciutat.

Les operacions genèriques, en canvi, es basen en la ubiqüitat i un cert caràcter regulador i homogeneïtzador. A diferència de les operacions icòniques que intencionen la ciutat a través de la diferència, les operacions genèriques recalquen la unitat de caràcter del conjunt de la ciutat a través de la igualtat. Aquestes operacions són certament útils per mantenir i millorar l'espai, els serveis, i el paisatge urbà. Alhora, les operacions genèriques evidencien una voluntat de lectura cohesiva del conjunt de la ciutat, articulada a partir d'un ideari social basat en la igualtat d'oportunitats.

Si bé ambdues lògiques operatives són no només vàlides sinó necessàries per la millora constant de la ciutat, creiem que cal investigar en una tercera línia complementària: les operacions sistèmiques.

La lògica sistèmica afecta el cos complet de la ciutat, i treballa per actualitzar potencialitats inherents en el sistema urbà entès de manera holística o global. Promou canvis de fons a partir d'operacions concretes. La lògica sistèmica participa de les dues primeres: igual que la lògica icònica implica un alt valor afegit i per tant reclama una reflexió arquitectònica intensa i crítica, mentre que igual que la lògica genèrica implica un marc d'intervenció global, sistematitzat, i voluntat de construcció d'entorns d'activitat per sobre de la construcció d'objectes autoreferencials.

Un plantejament sistèmic d' A i B: Racons Públics i la pintura com a "fastchitecture" en el marc de Ciutat Vella.

Pintar és senzill, barat i ràpid. Pintar permet una serialitat de múltiples intervencions petites que tendeixen a transformar la percepció i l'ús d'entorns concrets. A partir d'una certa massa crítica, pintar deixa de ser un gest decoratiu per passar a ser una arquitectura de guerrilla.

Proposta concreta a l'arquitecte en cap de Barcelona Vicente Guallart (del concret al general):

Cas d'estudi: Entorn Hospital Clínic-Ninot

Operació sistèmica de promoció dels espais d'apropiació col·lectiva dins del marc de l'Eixample.

Pacificació de l'espai públic, Continuar i augmentar la recuperació dels patis interiors d'illa, Repensar les cobertes com a extensions de l'espai públic i col·lectiu, Desenvolupar la idea-marc d'Ecologia urbana plantejada per Salvador Rueda, i promoure Línies Verdes dins la ciutat (eix ferroviari Sagrera-Estació França)

Recuperar la centralitat metropolitana de l'Eixample repensant-lo des de la lògica de les operacions sistèmiques que aprofitin les lògiques extensives i sistemàtiques del projecte ideat per Cerdà.

Pensar en la cultura del projecte arquitectònic no només com la solució a problemes concrets sinó com a asset de la marca Barcelona. Reconèixer el capital intangible que la reflexió arquitectònica de qualitat i amb capacitat crítica suposa per a Barcelona en el marc internacional.

Takk architecture

www.takk-architecture.com

“Muchas veces se habla de la arquitectura icónica, o de aquella que se ha desarrollado como fruto de procesos más o menos mediáticos (léase concursos públicos) como uno de los problemas arquitectónicos que ha arrastrado últimamente los procesos de urbanización de esta ciudad. Pero desde un punto de vista energético, el gran problema no es precisamente este pequeño porcentaje de arquitectura, muchas veces con estándares de construcción muy superiores a la media, sino que el problema es el gran volumen de parque anónimo construido durante los años de expansión demográfica que define la mayor parte de la ciudad.

¿Qué mecanismos piensa incorporar para mejorar la eficiencia energética de este tipo de edificaciones? Y de ser así ¿Como prevé salvar las dificultades económicas que acompaña este tipo de medidas de retrofitting en un momento de crisis en los ayuntamientos?”

Francesc Romaní

Per on ha de créixer, decreïxer o mutar físicament Barcelona? És l'hora de fer un mega-concurs públic valent i super-democràtic per dibuixar el futur de Barcelona?

L'edifici Disseny Hub de les glòries li sembla lleig? Caldria que l'Ajuntament de Barcelona disposés de “professionals del bon gust” per filtrar obres desagradables?

Anonymous architecture

www.anonymous-architecture.com

La normativa urbanística de Barcelona no reflexa la realitat dels barris i, tot i que s'adequa a cada lloc, no en respecta les identitats. Existeix el perill de crear una Barcelona homogènea, que trenqui radicalment amb el seu passat i la seva història (22@, Sagrera, Zona Franca...). Les associacions de veïns lluiten perquè això no passi. Però no és suficient: es necessita una voluntat en aquesta direcció per part de l'Ajuntament .

La nostra proposta consisteix en elaborar un catàleg de l'arquitectura anònima dels barris de Barcelona (Poblenou, Gràcia, Sants, Poble Sec, Les Corts, Sant Andreu...) amb el fi d'intentificar-ne els comuns denominadors (alçades, volumetries, usos principals, edificis emblemàtics, estats de conservació, tipologies edificatòries, etc) i aconseguir així dos objectius bàsics: crear un catàleg real de patrimoni i aportar eines projectuals perquè els canvis urbans a la ciutat de Barcelona no estiguin tan desarrelats a la ciutadania.

www.newasitneverwas.com

"New as it never was" és un estudi d'interiorisme amb una premisa clara: tot mereix més d'una oportunitat. Busquem l'essència de cada projecte de manera directa, sense complicacions ni artificis.

Ens permetem, però, un punt de teatralitat perquè els espais, igual que la vida, s'han de disfrutar.

Flores Prats

www.floresprats.com

Tal com hem vist evolucionar Barcelona aquests darrers temps, preocupa la utilització que s'ha fet de la participació ciutadana, com en el cas del referèndum de la Diagonal, perquè les decisions sobre la ciutat porten conseqüències que tan sols equips de treball de l'Ajuntament poden preveure, equips pluridisciplinars que saben interpretar moltes dades.

Si s'avança només amb requeriments concrets del veïns, donant resposta a situacions aïllades, es produirà un projecte de ciutat fragmentat, sense criteri global. Això a la llarga ens pot fer perdre la nostra condició de ciutadans per passar a ser veïns i Barcelona acabar sent una suma de barris en contes d'una ciutat.

Hem de tenir consciència de que la ciutat no és nostre, de que nosaltres tan sols hi vivim uns anys. La participació dels ciutadans és una font de dades sobre una part concreta de la ciutat, però no creiem que s'hagi de projectar la ciutat a partir d'elles.

TRUEQUE BARCELONA

TRUEQUE BARCELONA

